Wprowadzenie. Content-based recommenders

Systemy Rekomendacyjne 2021/2022

Plan wykładów

- 1. Wprowadzenie. Content-based recommenders
- 2. Collaborative filtering
- 3. Multi-armed bandits
- 4. Podział użytkowników na grupy zainteresowań (segmentacja)
- 5. Rekomendacje grafowe [TBD]
- 6. Algorytmy konwersacyjne [TBD]
- 7. Zagadnienia praktyczne przechowywanie i przetwarzanie danych, systemy rekomendacyjne na produkcji

Plan laboratoriów

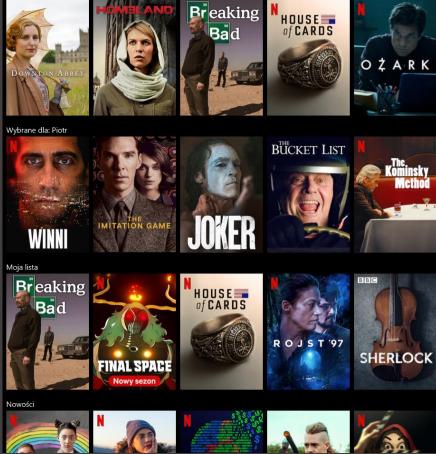
- 1. Content-based recommenders
- 2. Collaborative filtering
- 3. Multi-armed bandits
- 4. Podział użytkowników na grupy zainteresowań (segmentacja)
- 5. Rekomendacje grafowe [TBD]
- 6. Algorytmy konwersacyjne [TBD]
- 7. Wystawienie ocen

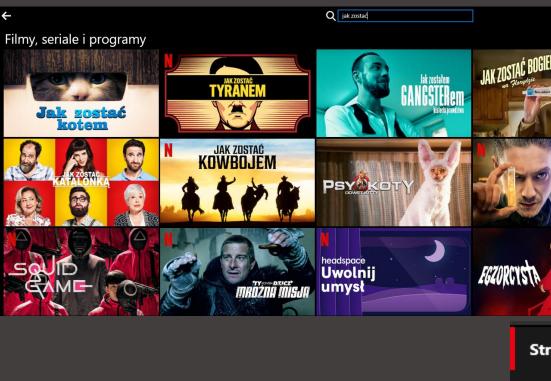
Oceny

- Za każde laboratorium można otrzymać 1 punkt
  - Laboratorium oceniane jest na tych samych lub następnych zajęciach
- Ocena z laboratoriów (i równocześnie ocena końcowa) wystawiana jest na podstawie sumy punktów, zgodnie ze skalą AGH

Czym są systemy rekomendacyjne?

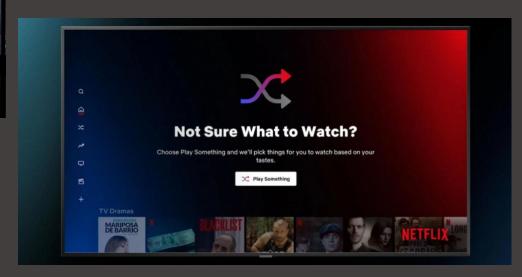

Jak zostać gwiazda

Jak zostać królem

Dragons' Den - jak zostać milion...

Strona główna

Anime

Dramaty

Kino niezależne

Thrillery

Filmy i seriale historyczne

Horrory

Filmy familijne i dla dzieci

Seriale

PLAYLISTA

Odkryj w tym tygodniu

Tygodniowa dawka świeżych brzmień. Nowości wybrane specjalnie dla Ciebie. Aktualizacja co poniedziałek

Spotify • 1 polubienie • 30 utworów, 2 godz. 25 min

Daydreaming Radio

Spotify - 264 polubienia - 50 utworów, 3 godz. 47 min

TYTUŁ

By This River - 2004 Digital Remaster

🌃 I'm So Tired

A Moon Shaped Pool

AMOK

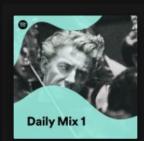
Suspiria (Music for the Luca Guadagnino Film)

Before And After Science

Instrument Soundtrack

Przygotowano dla Piotr

Im więcej słuchasz, tym lepsze kawałki Ci polecamy

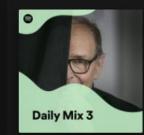
Daily Mix 1

Herbert von Karaian, Hallé, Jacqueline du Pré ...

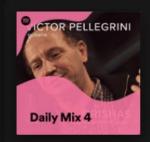
Daily Mix 2

Dinu Lipatti, Hilary Hahn, Radu Lupu i wiecej

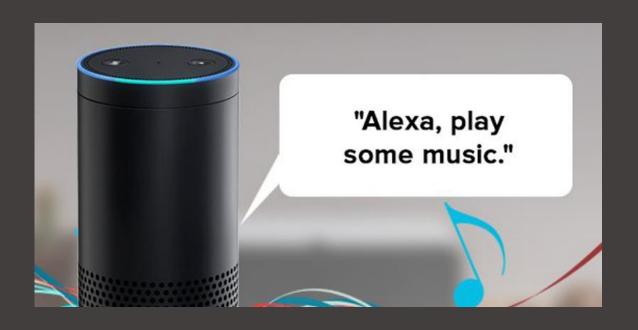
Daily Mix 3

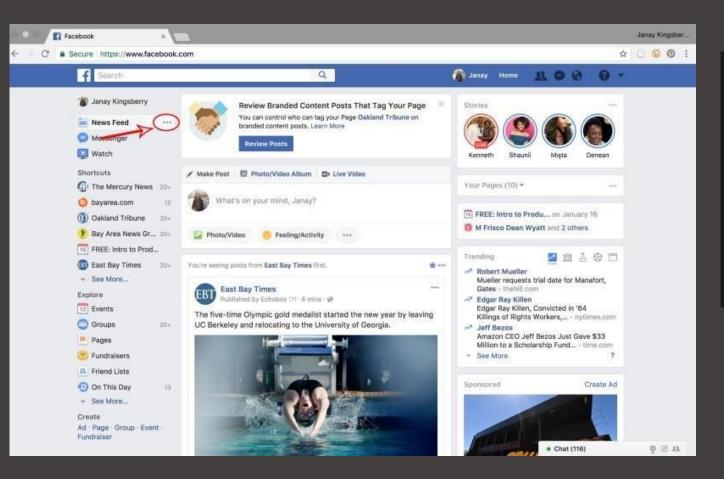
Ennio Morricone, Bear McCreary, Kevin MacLe...

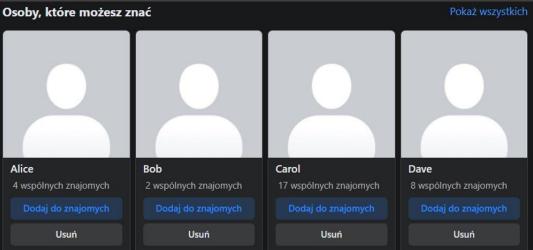

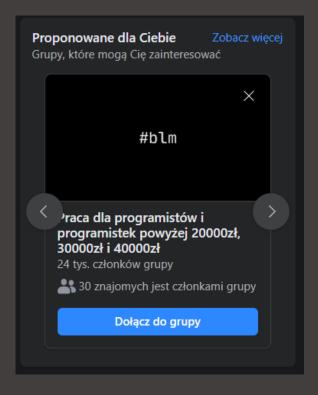
Daily Mix 4

Víctor Pellegrini, John Williams, Orchestra Del...

THATO WORKER

Napisz list do Onetu | Naiświeższa prognoza pogody

Kierowca zatrzymany po obławie. Śmiertelnie potrącił 4-latka

O jej przemówieniu mówi cała Polska. Teraz zabrała głos

Wymiana zdań między dziennikarzem TVN a posłem PiS w sprawie TK

Nieoficjalnie: w przyszłym tygodniu rząd przedstawi nowych ministrów

WIADOMOSCI

prokuratury

Historyczna klęska Trójki. Zaskakujący komentarz Marka Suskiego

👂 Od tego czasu mieszka w Seulu i pracuje dla wywiadu Korei Południowej

Miał władzę i był lojalnym, komunistycznym sługą, ale i tak musiał uciec z Korei Północnej w 2014 r.

Teraz opowiada BBC o tym, co musiał zrobić, by spełnić oczekiwania północnokoreańskich przywódców

Dla nich zlecał zabójstwa, a także stworzył profesjonalne laboratorium metaamfetaminy

Więzienia w Korei Południowej były kiedyś wypełnione szpiegami aresztowanymi przez dziesięciolecia za różnego rodzaju prace szpiegowskie na rzecz Korei Północnej. Jednak od 2017 r. jest ich mniej, bo kraj Kim Dzong Una stawia na nowe technologie. Uciekinierzy z Pjongjang ostrzegają, że Korea Północna ma armię sześciu tys. wykwalifikowanych hakerów. I jest to prawdopodobne, bo to północnokoreańska grupa Lazarus miała stać za cyberatakiem, który sparaliżował część NHS (National Health Service - red.) i innych organizacji na całym świecie w 2017 r.

Polecamy: Koszmar złapanych uciekinierów. Kim Dzong Un przykręcił śrubę

Wypadek miał miejsce w niedzielę na skrzyżowaniu ulic Armii Polskiej i 30 stycznia. Najpierw doszło tam do zderzenia dwóch samochodów osobowych – chevroleta i BMW. Pierwszy z nich odbił się i potrącił 4-letniego chłopca. Na skutek odniesionych obrażeń dziecko zmarło.

ZOBACZ RÓWNIEŻ

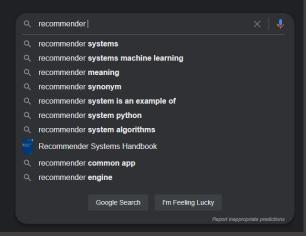
Kierowca śmiertelnie potrącił 4latka i uciekł. Policja ma "swoje typy"

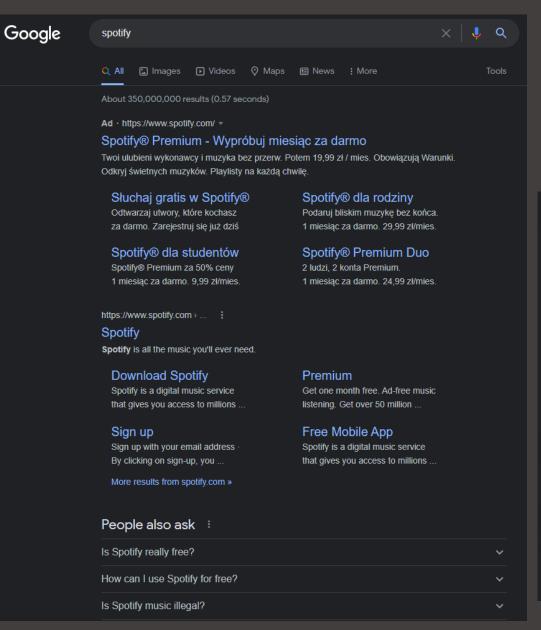

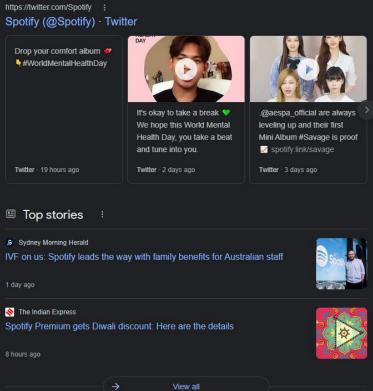
Tragedia w Gorzowie Wielkopolskim. Rozpędzone auto wjechało w 4-latka

Bezpośrednio po wypadku kierowca chevroleta pieszo oddalił się z miejsca zdarzenia. Obecnie poszukują go
policjanci ze wszystkich pionów gorzowskiej komendy oraz z oddziałów prewencji. Nie wykluczamy, że zbiegł,
gdyż mógł prowadzić auto pod wpływem alkoholu, bądź narkotyków – tłumaczył mediom w poniedziałek rano
Marcin Maludy, rzecznik lubuskiej policji.

Google

Systemy rekomendacyjne:

- wybierają podzbiór dostępnych elementów
- optymalizują zadaną miarę
  - zysk
  - zadowolenie użytkowników
- automatyzują proces doboru treści na stronach
- zastępują człowieka
  - nie męczą się
  - analizują większą ilość danych
  - są bezstronne (w pewnym sensie)

Co możemy optymalizować?

- Miary syntetyczne:
  - accuracy,
  - precision,
  - recall,
  - F1,
  - ...

- Miary biznesowe:
  - CTR (click-through ratio),
  - czas spędzony na czytaniu/słuchaniu/oglądaniu,
  - głębokość scrolla,
  - przychody z reklam,
  - liczba subskrypcji,
  - powracalność użytkowników,
  - długość i liczba sesji,
  - ...

Jakimi danymi dysponujemy?

Dane od użytkowników (feedback)

- Feedback bezpośredni:
  - Thumb-u
  - Polubier 🕝 💍 😂 🙆 😥 😓
  - Reakc ★ 6,4 4053 oceny
  - Oceny
  - Udostępnienia
  - Komentarze

- Feedback pośredni:
  - Impresje
  - Kliknięcia
  - Brak kliknięć
  - Czas spędzony
  - Głębokość scrolla
  - Powracalność (np. do kolejnych odcinków)

Dane dotyczące treści

- Dane o autorach, czasie utworzenia, miejscu pochodzenia
- Analiza tekstu (podobieństwo tekstów, named entities, sentiment)
- Tagi (gatunek filmu, muzyki, tematyka artykułu, rodzaj piwa)
- Parametry (taneczność lub instrumentalność muzyki, mroczność lub komediowość filmu)

Algorytmy naiwne

Losowy

- Losowa próbka ze zbioru elementów rekomendowanych
- Należy rozważyć, czy prawdopodobieństwo wylosowania każdego elementu powinno być takie samo
- Warto wyeliminować niektóre elementy (np. Już przeczytane/obejrzane)

Naj-

- Najczęściej czytany, najlepiej oceniany, najbardziej kontrowersyjny, ...
- Warto rozważyć zawężenie grupy docelowej (np. "Najpopularniejsze wśród fanów Black Mirror")
- Prosty i efektywny
- Zaniedbuje nowe materialy

Algorytm inż. Mamonia

- Najbardziej podobne do tych, które użytkownik chętnie czytał/oglądał/słuchał
- W jaki sposób możemy porównywać elementy między sobą?
- W krótkiej perspektywie może dać świetne rezultaty
- Użytkownik w końcu się znudzi

Content-based

Definicja problemu

- Zbiór użytkowników {1, 2, ... n_u}
- Zbiór filmów $\{1, 2, \dots n_m\}$
- Użytkownicy oceniają filmy w skali (na przykład) {1, 2, 3, 4, 5}
- r(i, j) = 1 jeśli użytkownik j ocenił film i
  r(i, j) = 0 w p. p.
- y^(i, j) ocena filmu i wystawiona przez użytkownika j
  - Wartość zdefiniowana tylko wtedy, gdy r(i, j) == 1

Definicja problemu

- Każdy film i opisuje wektor parametrów $X^i = (1, x_1^i, \dots x_k^i)$
- Nie wnikamy, skąd te parametry się wzięły

Film	Alice	Bob	Carol	Dave	x ₁ (romantyczność)	x ₂ (akcja)
Listy do M.	5	5	0	0	0.9	0.2
Notting Hill	5	?	?	0	1.0	0.0
Wesele	0	0	5	4	0.3	0.7
Szklana Pułapka	0	0	5	?	0.05	1.0

Definicja problemu

- Chcemy przewidzieć, jakie będą wartości brakujących ocen dla każdego z użytkowników
- Dla każdego użytkownika chcemy wyznaczyć wektor preferencji $\Theta^j = (\theta^0_j, \theta^1_j, ..., \theta^k_j)$ tak, by dla każdego filmu i i użytkownika j, iloczyn $(\theta^j)^T X^i$ jak najlepiej przewidywał wystawioną ocenę

Film	Alice	Bob	Carol	Dave	x ₁ (romantyczność)	x ₂ (akcja)
Listy do M.	5	5	0	0	0.9	0.2
Notting Hill	5	?	?	0	1.0	0.0
Wesele	0	0	5	4	0.3	0.7
Szklana Pułapka	0	0	5	?	0.05	1.0

Jak znaleźć Oj

- Załóżmy, że w jakiś sposób (np. losowo) wysnaczyliśmy wartość Θ^{j}
- Możemy policzyć, jak bardzo pomyliliśmy się w wycenie filmuli w porównaniu z rzeczywistą oceną: $err = (\Theta^j)^T X^i y^{(i, j)}$
- Naszym celem jest minimalizacja tych błędów dla każdej rzeczywistej oceny filmu i wystawionej przez użytkownika j
- Dodatkowo, chcielibyśmy otrzymać możliwie małe wartości współrzędnych Θ^j

Optimization objective:

To learn $\theta^{(j)}$ (parameter for user j):

$$\min_{\theta^{(j)}} \frac{1}{2} \sum_{i:r(i,j)=1} \left((\theta^{(j)})^T x^{(i)} - y^{(i,j)} \right)^2 + \frac{\lambda}{2} \sum_{k=1}^n (\theta_k^{(j)})^2$$

To learn $\theta^{(1)}, \theta^{(2)}, \dots, \theta^{(n_u)}$:

$$\min_{\theta^{(1)}, \dots, \theta^{(n_u)}} \frac{1}{2} \sum_{j=1}^{n_u} \sum_{i: r(i,j)=1} \left((\theta^{(j)})^T x^{(i)} - y^{(i,j)} \right)^2 + \frac{\lambda}{2} \sum_{j=1}^{n_u} \sum_{k=1}^{n_u} (\theta_k^{(j)})^2$$

Optimization algorithm:

$$\min_{\theta^{(1)}, \dots, \theta^{(n_u)}} \frac{1}{2} \sum_{j=1}^{n_u} \sum_{i: r(i,j)=1} \left((\theta^{(j)})^T x^{(i)} - y^{(i,j)} \right)^2 + \frac{\lambda}{2} \sum_{j=1}^{n_u} \sum_{k=1}^{n} (\theta_k^{(j)})^2$$

Gradient descent update:

$$\begin{aligned} \theta_k^{(j)} &:= \theta_k^{(j)} - \alpha \sum_{i:r(i,j)=1} ((\theta^{(j)})^T x^{(i)} - y^{(i,j)}) x_k^{(i)} \text{ (for } k = 0) \\ \theta_k^{(j)} &:= \theta_k^{(j)} - \alpha \left(\sum_{i:r(i,j)=1} ((\theta^{(j)})^T x^{(i)} - y^{(i,j)}) x_k^{(i)} + \lambda \theta_k^{(j)} \right) \text{ (for } k \neq 0) \end{aligned}$$

Jak ocenić jakość rekomendacji?

Dlaczego to nie jest takie proste?

- Standardowa procedura podział na zbiór treningowy i testowy, porównanie predykcji wygenerowanych przez model ze zbiorem testowym
- Skąd mamy wiedzieć, jak bardzo nasz system się myli?
- Bezwzględne wartości nic nam nie mówią, musimy je porównać z jakimiś punktami odniesienia (ang. baseline)
- Dobry punkt odniesienia stanowią naiwne algorytmy (zwłaszcza losowy jest powszechnie używany, ale trzeba to robić z głową)

Rekomendacje pozytywne i negatywne

- Podczas oceny wytrenowanego modelu, obliczamy liczbę rekomendacji prawdziwie dodatnich (TP), fałszywie dodatnich (FP), prawdziwie ujemnych (TN) i fałszywie ujemnych (FN)
- Na nasze potrzeby możemy uznać, że wyniki pozytywne to np. oceny 4* i 5*, a negatywne to oceny 1* i 2*

Miary syntetyczne

- Accuracy = (TP + TN) / (TP + FP + TN + FN)
- Precision = $\overline{\text{(TP)}/\text{(TP + FP)}}$
- Recall = (TP) / (TP + FN)
- F1 = 2 * Precision * Recall / (Precision + Recall)

Czy to aby nie przypadek?

- Pojedynczy pomiar jest podatny na przypadkowe błędy
- Warto przeprowadzić wiele pomiarów, za każdym razem dzieląc dane na zbiór treningowy i testowy za każdym razem w inny sposób
- Jeśli w większości przypadków wartość miary, którą chcemy porównywać (np. recall) jest wyższa dla wytrenowanego modelu niż dla punktu odniesienia możemy uznać, że omdel jest lepszy

A ma pan dowód?

- Wnioskowanie "na oko" nie zawsze jest wystarczające, a co ważniejsze nie przystoi przyszłym inżynierom
- Aby mieć pewność*, że różnica badanej miary jest istotna statystycznie możemy przeprowadzić test statystyczny

Test znaku

- Najprostszy test statystyczny do porównywania dwóch zmiennych
- Hipoteza zerowa wytrenowany model jest tak samo dobry jak punkt odniesienia
- Hipoteza alternatywna wytrenowany model jest lepszy od punktu odniesienia
- Obieramy poziom istotności statystycznej p (np. p = 0.05)

Test znaku

- Wykonujemy n (niezależnych!) prób
- Dla każdej próby obliczamy, czy różnica między wynikiem wytrenowanego modelu a wynikiem punktu odniesienia jest dodatnia czy ujemna

Nr próby	Recall(model)	Recall(baseline)	Różnica
1	0.72	0.51	+
2	0.54	0.56	-
			•••
n	0.66	0.47	+

Test znaku

- Załóżmy, że na n=20 prób, w 17 nasz model okazał się lepszy
- Jakie jest prawdopodobieństwo takiego zdarzenia (co najmniej 17 pozytywnych prób), gdy prawdziwa jest hipoteza zerowa, czyli że model jest równie dobry co punkt odniesienia?
  - Obliczamy to tak samo, jak prawdopodobieństwo wyrzucenia orła
  - 17 dodatnich w 20 próbach: ~0.00109
  - 18 dodatnich w 20 próbach: ~0.00018
  - 19 dodatnich w 20 próbach: ~0.00002
  - 20 dodatnich w 20 próbach: ~0.00000
- Prawdopodobieństwo, że przy dwóch porównywalnych algorytmach jeden z nich okaże się lepszy od drugiego w 17 próbach na 20 wynosi około 0.00129
- Prawdopodobieństwo to jest mniejsze od p = 0.05, zatem możemy odrzucić hipotezę zerową i przyjąć hipotezę alternatywną - nasz algorytm jest istotnie lepszy

Podsumowanie

- Czym są systemy rekomendacyjne?
- Jakie dane możemy zbierać?
- Jakie miary możemy optymalizować?
- Content-based recommender
- Jak porównać jakość algorytmów?